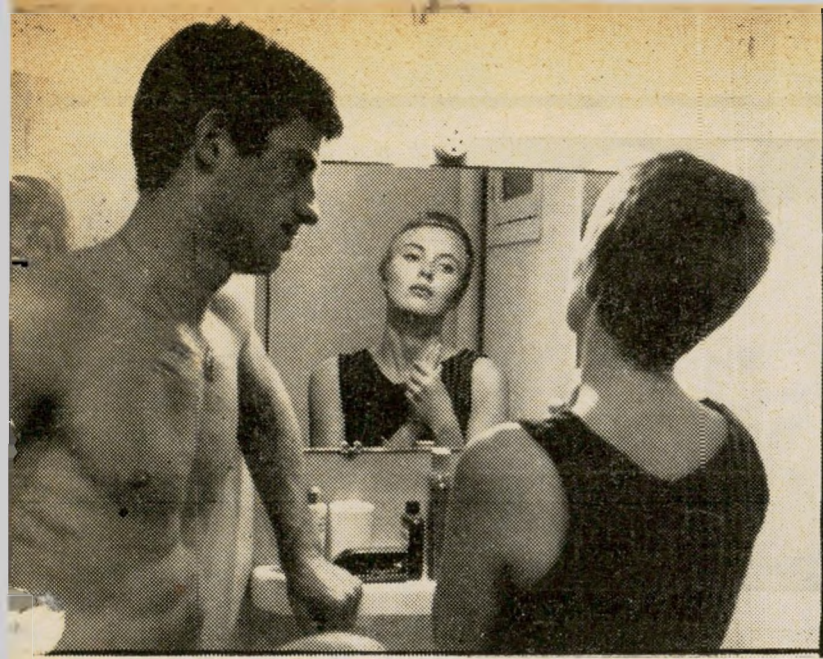

1. מעיין הבתולין ותותי בר (שבדיה)

2. עד כלות הנשימה (צרפת)

טוב תשכ"א * הסרט הט

שנת תשכ"א עשויה להיזכר כשנת מיפנה בתולדות הקולנוע בישראל. שום דבר חשוב לא אירע בה, בעצם, מהבחינה הקולנועית. קהל הצופים הישראלי לא שינה את אופיו הקולנועי, הוסיף להיות הקהל הרעב ביותר בעולם לסרטים. הוא לא שינה את טעמו: סרטי זבל הוסיפו למשוך צופים ולמלא קופות, בצד סרטים אמנותיים. גם יבואני ומפיצי הסרטים לא השתנו. שיקוליהם בהבאת סרטים ובהצגתם נשארו שיקולים עיסוקיים טהורים.

אם בכל זאת אירע משהו בשדה הקולנוע בישראל הוא התחולל דחקא בשטח שנראה כנדון לתרדמת עולמים — הסרט הישראלי, ושוב, מעל פני השטח, נראה כאילו לא אירע דבר. עדיין לא התעורר הגניוס היוצר הישראלי באמנות הקולנוע. לא התגלה האמן המסוגל ליצור יצירה אמנותית קולנועית בעלת ערך, על נושא ישראלי ובתנאי הארץ. לא חל שינוי ביחס המוסדות כדי לעודד את הסרט הישראלי.

אף על פי כן, מתחת לפני השטח התרחש משהו. למעשה עמדה השנה כסימן התעוררות, אפילו מהירה מדי, של הסרט הישראלי. שלושה סרטים ישראליים הוצגו לעיני הקהל. שניים מהם (הם היו עשרה ואי

שחקן השנה ז'אן פול בלמונדו
עד כמות הנשימה

שחקנית השנה מלינה מרקורי
רק בימי חוז

לייק מייק) היו סרטי עלילה, שאם כי לא התעלו מעל הממוצע של הסרטים המופקים בעולם, היוו התקדמות טכנית ואמנותית ביחס לסרטים שהופקו עד כה בארץ. הישלישי (הצד השלישי של המטבע) היה סרט תעודתי קצר על נושא ישראלי, שי התעלה לרמת גבוהה ואף זכה לשבחים ולפרסים בהר"ל. אולם יוצרו הבלעדי היה איש קולנוע צרפתי.

מלבדם, נמצאו בשלהי השנה כארבעה סרטים ישראליים אחרים בשלבי ייצורם האחרונים, ואילו כחצי תריסר תכניות לסרטים ישראליים נוספים נמצאו בשלבי הגשמה ממשיים. מפיקים זרים גילו את עניינות בהסרת סרטים בארץ. אחד מגדולי מפיקי הסרטים באיטליה, דינו דה לורנטיס, אף הסריט השנה בארץ את אחד הגדולים והחשובים בסרטים שיצר — שני אויבים. פעילות מוגברת זו סימנה מיפנה. יתכן ולא היתה זו אלא סערה בכוסית מים, שתשכך כשם שהתעוררה. אולם בשלב זה היא עדיין מעוררת תקוות רציניות.

***
אין מונופול להצגחה

מה גרם, בעצם, להתעוררות זאת? הגורם היה נעוץ בתהליך שלא החל

שכ"א * הסרט הרע תשכ"א

1. אקסודוס (ארצות הברית)

2. אוסטרליץ (צרפת)